

SATUMAA-SKENAARIOT

Jarmo Vehmas
Porin yliopistokeskus 11.6.2026

SATUMAA
Satakunnan muuttuvat suomaat:
turvetuotannosta uusiin elinkeinoihin ja merkityksiin

SATUMAA

Euroopan unionin
osarahoittama

SATAKUNTALIITTO
Regional Council of Satakunta

**TURUN
YLIOPISTO**

SISÄLTÖ

1. Tausta ja skenaariot
2. PESTEC-näkökulmat
3. Luvitus ja tuet
4. Turvetuotantoalueiden soveltuvuus
5. Kustannukset ja tuotot
6. Edistävät ja estävät tekijät
7. Aluetalousvaikutuksista
8. Johtopäätökset

Euroopan unionin
osarahoittama

SATAKUNTALIITTO
Regional Council of Satakunta

**TURUN
YLIOPISTO**

Mitkä asiat vaikuttavat päättäessänne maanne käytöstä? (Voitte valita useita vaihtoehtoja) N=56

Euroopan unionin
osarahoittama

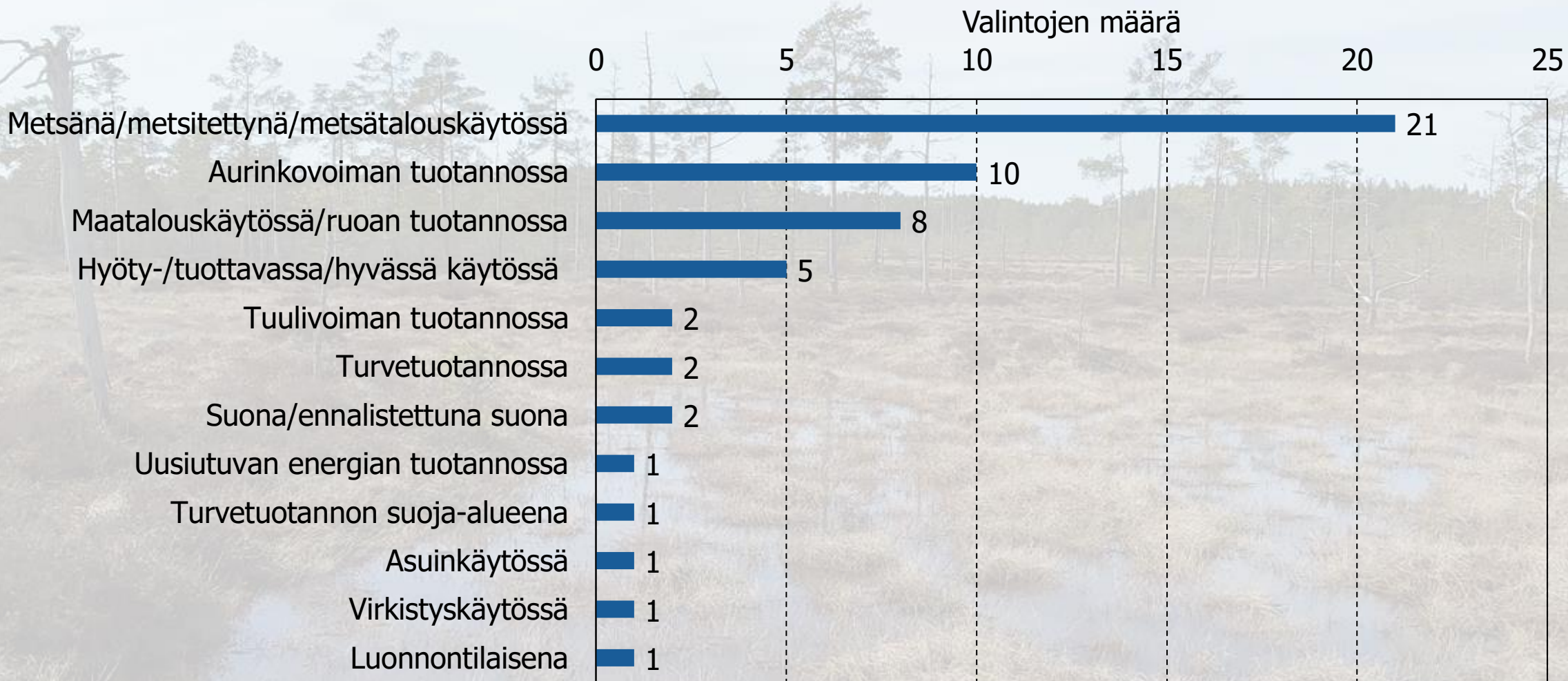

SATAKUNTALIITTO
Regional Council of Satakunta

**TURUN
YLIOPISTO**

Missä käytössä toivoisitte maa-alueenne olevan 30 vuoden kuluttua (2050-luvulla)? N=47

Euroopan unionin
osarahoittama

SATAKUNTALIITTO
Regional Council of Satakunta

**TURUN
YLIOPISTO**

SATUMAA-SKENAARIOT

1. Soistaminen
2. Maatalous
3. Metsittäminen
4. Aurinko- ja tuulivoiman tuotanto
5. Turvetuotanto

Euroopan unionin
osarahoittama

SATAKUNTALIITTO
Regional Council of Satakunta

**TURUN
YLIOPISTO**

PESTEC-NÄKÖKULMAT

Skenaarioissa tarkastellaan jälkikäyttövaihtoehtojen yleistymisen edellytyksiä, esteitä ja vaikutuksia erilaisista näkökulmista:

- Poliittiset
- Teknis-taloudelliset näkökulmat
- Sosiokulttuuriset
- Ekologiset/ympäristölliset

Euroopan unionin
osarahoittama

SATAKUNTALIITTO
Regional Council of Satakunta

**TURUN
YLIOPISTO**

POLIITTISET PERUSTEET

Skenaario	Sektoripolitiikka	Ministeriö
Soistaminen	Ympäristöpolitiikka	YM
Maatalous	Maatalouspolitiikka, (energiapolitiikka)	MMM
Metsittäminen	Metsätalouspolitiikka, (ympäristöpolitiikka, energiapolitiikka)	MMM
Aurinko- ja tuulivoima	Energiapolitiikka, (ympäristöpolitiikka)	TEM
Turvetuotanto	Elinkeinopolitiikka, (energiapolitiikka)	TEM

Euroopan unionin
osarahoittama

SATAKUNTALIITTO
Regional Council of Satakunta

**TURUN
YLIOPISTO**

LUVITUS JA TUKIMUODOT

Skenaario	Esimerkkejä mahdollisesti tarvittavista viranomaisluvista	Esimerkkejä tukimuodoista
Soistaminen, vettäminen	Vesilupa, kosteikolle kaava-alueella maisematyöluja ja toimenpidelupa	Maatalouden ei-tuotannollinen investointituki ja hoitosopimus kosteikolle (Ruokavirasto)
Maatalous	Vesilupa ojitukseen	Maataloustuet (Ruokavirasto)
Metsittäminen	Vesilupa ojitukseen	Metsitystuki (Metsäkeskus)
Aurinkovoima	Kaavoitus, hankelupa suurjännitejohdolle, toimienpide/rakennuslupa	Energiatuki (Business Finland)
Tuulivoima	Kaavoitus, YVA-menettely, rakennuslupa, hankelupa suurjännitejohdolle, lentoestelupa	Energiatuki (Business Finland)
Turvetuotanto	Ympäristölupa	–

Euroopan unionin
osarahoittama

SATAKUNTALIITTO
Regional Council of Satakunta

**TURUN
YLIOPISTO**

TURVETUOTANTOALUEIDEN SOVELTUVUUS ERI JÄLKIKÄYTTÖIHIN

	Satunmaa-kohdealueet (ha)	Koko Satakunta (ha)
Turvetuotantoalueita	2782	10091
Soistamiseen	1905 (68 %)	4048 (40 %)
Maatalouteen	474 (17 %)	2523 (25 %)
Metsitykseen	1252 (45 %)	6054 (60 %)
Aurinkovoimaan	592 (22 %)	2147 (22 %)
Turvetuotantoon	118 (4 %)	6211 (62 %)

Euroopan unionin
osarahoittama

SATAKUNTALIITTO
Regional Council of Satakunta

**TURUN
YLIOPISTO**

KUSTANNUKSET JA TUOTOT

Skenaario	Kustannukset (Elivoimakeskus 2023)	Tuotot
Soistaminen	500–1000 €/ha	Luonnonarvomarkkinat
Maatalous	300–6000 €/ha	Maataloustuet, tuottajahinnat, suoramyynti
Metsittäminen	900–1500 €/ha	Puukauppa
Aurinkovoima	25–50 M€/50 MW	Sähkön myynti/Maanvuokra
Tuulivoima	1,2–1,5 M€/MW	Sähkön myynti/Maanvuokra
Turvetuotanto		Turveperäisten tuotteiden myynti/Maanvuokra

Euroopan unionin
osarahoittama

SATAKUNTALIITTO
Regional Council of Satakunta

**TURUN
YLIOPISTO**

SKENAARIOITA EDISTÄVIÄ TEKIJÖITÄ

Soistaminen

EU:n ennallistamisasetus ja kansallisen ennallistamisohjelman tarjoamat mahdollisuudet

Maatalous

Maataloustukijärjestelmän uudistaminen paikallista ruoantuotantoa paremmin edistäväksi

Metsittäminen

Puun hinnan suotuisa kehitys; metsitystuki

Aurinko- ja tuulivoima

Sähkömarkkinariskin pieneneminen; kysynnän kasvu; suurjänniteverkon liityntäkapasiteetin kasvattaminen

Turvetuotanto

Turpeen ja turveperäisten tuotteiden kysynnän säilyminen; turpeennoston edellytysten turvaaminen

Euroopan unionin
osarahoittama

SATAKUNTALIITTO
Regional Council of Satakunta

**TURUN
YLIOPISTO**

SKENAARIOITA ESTÄVIÄ TEKIJÖITÄ

Soistaminen

Tukimuotojen puute

Ei tuottoa; luonnonarvomarkkinoiden kehittymättömyys

Maatalous

Peltopinta-alan supistuva trendi

Metsittäminen

Puun epäsuotuisa hintakehitys

Aurinko- ja tuulivoima

Uusien investointien epävarmuus

Sähkön markkinahinnan vaihtelu/alhaisuus

Kantaverkon liityntäkapasiteetin rajoitteet

Turvetuotanto

Turpeen energiakäytön vähentämistavoitteet

Kasvuturpeen käytön mahdolliset rajoitukset

Uusien käyttömuotojen kohtaama kritiikki ja vastustus

Euroopan unionin
osarahoittama

SATAKUNTALIITTO
Regional Council of Satakunta

**TURUN
YLIOPISTO**

SUORAT ALUETALOUSVAIKUTUKSET

Skenaario	Kustannukset	Tuotot
Soistaminen	Soistettavan alueen pinta-ala (ha) x keskimääräinen kustannus/ha	Mahdollinen tuki ja tuotto luonnonarvomarkkinoilta
Maatalous	Maatalouskäyttöön otettava pinta-ala (ha) x keskimääräinen kustannus/ha	Maataloustuet, ruokaketjun tuottajahintatulot ja suoramyyntitulot
Metsittäminen	Metsitettävän alueen pinta-ala (ha) x keskimääräinen kustannus/ha	Hakkuukertymä x keskimääräinen puun hinta
Aurinkovoima	Investointi- ja käyttökustannukset	Sähkön myyntitulot
Turvetuotanto	Tuotantoalueen pinta-ala (ha) x keskimääräinen kustannus/ha	Turvetuotteiden myyntitulot

Euroopan unionin
osarahoittama

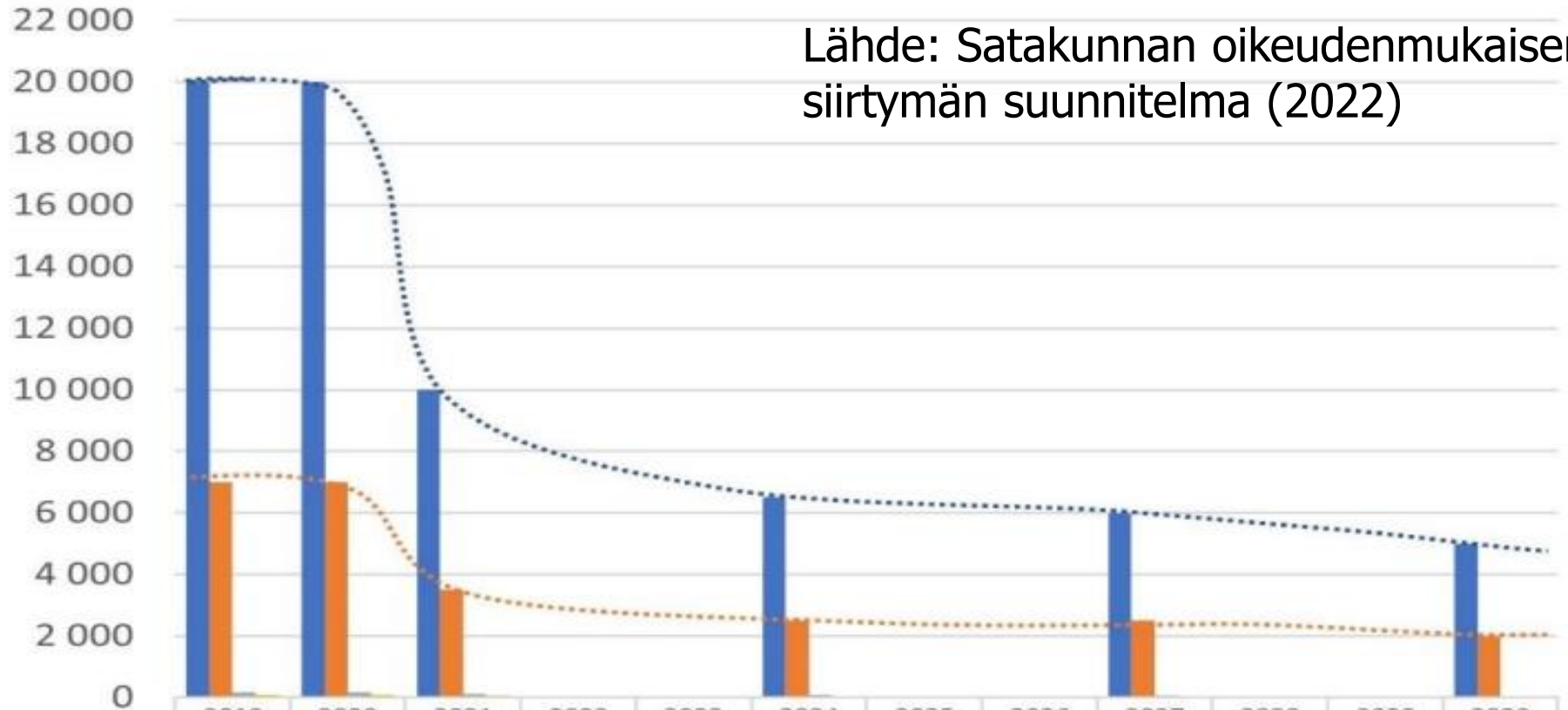
SATAKUNTALIITTO
Regional Council of Satakunta

**TURUN
YLIOPISTO**

1)

Kuvio: Turpeen työllistävyyden, tuotannon brutto- ja jalostusarvon kehitys Satakunnassa 2019-2030

	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
■ Turvetuotannon bruttoarvo (1000 €)	20 000	20 000	10 000			6 500			6 000			5 000
■ Turvetuotannon jalostusarvo (1000€)	7 000	7 000	3 500			2 500			2 500			2 000
■ Suorat ja välilliset työpaikat (htv)	180	167	126			81			63			45
■ Turvetuotannon työpaikat (htv)	100	93	70			45			35			25

Euroopan unionin osarahoittama

SATAKUNTALIITTO
Regional Council of Satakunta

TURUN YLIOPISTO

JOHTOPÄÄTÖKSIÄ

Soistaminen

- Ympäristövaikutuksiltaan ehdottomasti paras jälkikäyttövaihtoehto biodiversiteetin lisääntymisen ja maaperän CO₂-päästöjen pienentämisen vuoksi.
- Satakunnassa noin 40 % turvetuotantoalueista soveltuu hyvin vettämiseen.
- Taloudelliselta kannalta ongelmallinen, vaikka kustannukset kohtuullisia. Vähäiset tuotto-odotukset, joten ei maanomistajien suosiossa. Luonnonarvomarkkinoiden kehittyminen voi parantaa tilannetta, jos yritykset osallistuvat aktiivisesti, joko omista tavoitteistaan tai yhteiskunnan velvoittamina.
- Kosteikon perustamiseen ja kosteikkoviljelyyn saatavissa tukia, mutta tuotteilla toistaiseksi hyvin vähän kysyntää.

Euroopan unionin
osarahoittama

SATAKUNTALIITTO
Regional Council of Satakunta

**TURUN
YLIOPISTO**

JOHTOPÄÄTÖKSIÄ

Maatalouskäyttö

- Ympäristövaikutuksiltaan ongelmallinen, maaperän CO₂-päästöt ja vesistövaikutukset jatkuvat. Näiden vuoksi turvemaiden maatalouskäyttöä pyritään mieluummin vähentämään kuin lisäämään.
- Maatalouskäyttöön soveltuu Satakunnan turvetuotantoalueista 25 %.
- Maataloustukien vuoksi houkutteleva ja sosiokulttuurisesti luonteva jälkikäyttö, josta osalla maanomistajia on kokemusta.
- Peltopinta-alan supistumisen myötä entisten turvetuotantoaluiden maatalouskäyttö jäänee vähäiseksi.

Euroopan unionin
osarahoittama

SATAKUNTALIITTO
Regional Council of Satakunta

**TURUN
YLIOPISTO**

JOHTOPÄÄTÖKSIÄ

Metsittäminen

- Ympäristövaikutuksiltaan kaksijakoinen; maaperän CO₂-päästöt jatkuvat, mutta hiilensidonta lisääntyy metsän kasvaessa. Hiilitase riippuu metsän tulevasta käytöstä.
- Metsittämiseen soveltuu noin 60 % Satakunnan turvetuotantoalueista.
- Yleisin jälkikäyttömuoto, josta on paljon kokemusta ja johon on saatavissa tukea tauon jälkeen vuonna 2027.
- Kustannukset riippuvat metsitysmenetelmästä; istuttaminen kallista. Tuotot hakkuista, riippuvat puulajista, kasvatustavasta, puuntuotosta, hakkuutavasta, hakkuukertymästä ja puun hinnasta, joka vaihtelee paljon.
- Säilyy suosittuna jälkikäyttömuotona, koska esteet sen valitsemiselle ovat suhteellisen vähäisiä.

Euroopan unionin
osarahoittama

SATAKUNTALIITTO
Regional Council of Satakunta

**TURUN
YLIOPISTO**

JOHTOPÄÄTÖKSIÄ

Aurinko- ja tuulivoiman tuotanto

- Ympäristövaikutuksiltaan kaksijakoinen; päästöttömiä energialähteitä, mutta maaperäpäästöt jatkuvat ilman alueen vettämistä. Maisema-, melu- ja häikäisyhaitat syynä vastustukseen.
- Teollisen mittakaavan laitokset vaativat paljon pinta-alaa ja myös suurjännitelinjan läheisyyden.
- Maanomistajan valittavissa vain, jos alue on valmiiksi soveltuva. Parhaimmilla alueilla aurinkovoimahankkeet ovat jo käynnissä. Vuokratuotto maanomistajalle voi olla huomattava.
- Sääriippuvuus ja sähkön hintavaihtelut lisäävät kannattavuusriskiä. Toteutuminen riippuu oleellisesti myös sähkön kysynnän kehityksestä.

Euroopan unionin
osarahoittama

SATAKUNTALIITTO
Regional Council of Satakunta

**TURUN
YLIOPISTO**

JOHTOPÄÄTÖKSIÄ

Turvetuotanto

- Turvetuotannon jatkuminen olisi monelle maanomistajalle mieluinen sekä sosiokulttuurisesti ja paikallisesti merkittävä vaihtoehto.
- Kasvuturpeella ja uusilla tuotteilla on kysyntää, mutta epävarmuutta tuovat mahdolliset käyttörajoitukset (vientimaissa) ja korvaavat tuotteet.
- Maanomistajat eivät usko turpeen mahdollisuuksiin, jos he ovat jo joutuneet siitä luopumaan. Kasvuturpeen tuotanto voi jatkua nykyisillä alueilla, mutta päättyy viimeistään kun kaikki turve on nostettu.
- Myös turvetuottajat kuten Neova Oy etsivät jälkikäyttövaihtoehtoja omistamilleen tuotantoalueille.

Euroopan unionin
osarahoittama

SATAKUNTALIITTO
Regional Council of Satakunta

**TURUN
YLIOPISTO**

JOHTOPÄÄTÖKSIÄ

Monikäyttö ja yhteistyö

- Entisten turvetuotantoalueiden ominaisuudet voivat vaihdella, joten yksi jälkikäyttö harvoin soveltuu koko alueelle. Esimerkiksi alueen keskiosa voi soveltua vettämiseen ja reuna-alueet vaikkapa metsittämiseen.
- Tiettyyn jälkikäyttöön soveltuva alue ei useinkaan noudata kiinteistörajoja, joten maanomistajien yhteistyö voi tuoda etuja muun muassa yhteisten hankintojen ja palvelutilausten kautta.
- Eri toimijoiden ja sidosryhmien välinen yhteistyö on tärkeää käytöstä poistettujen turvetuotantoalueiden jälkikäytön suunnittelulle. Ongelma on, että jälkikäytöt kuuluvat eri hallinnonaloille, ja esimerkiksi tukimuotoja koskeva tiedon kojoaminen ja pitäminen ajnatasalla ei ole kenenkään vastuulla.

Euroopan unionin
osarahoittama

SATAKUNTALIITTO
Regional Council of Satakunta

**TURUN
YLIOPISTO**